

S T A T U T

NACIONALNOG BRATSTVA FRANJEVAČKOG SVJETOVNOG REDA U BOSNI I HERCEGOVINI

II. izdanje

Sarajevo, 2021.

Za vlastite potrebe izdaje i odgovara:

Nacionalno vijeće Franjevačkog svjetovnog reda
Zagrebačka 18
71000 Sarajevo

Lektura:

Mirela Lovrić, prof.

Tisak:

Logotip d.o.o. Široki Brijeg

Sadržaj

DEKRET ODOBRENJA STATUTA	5
PISMO GENERALNOG MINISTRA TIBORA KAUSERA	6
PROGLAŠENJE STATUTA NACIONALNOG BRATSTVA FRANJEVAČKOG SVJETOVNOG REDA U BOSNI I HERCEGOVINI	7
UVOD	9
I. MJESNO BRATSTVO	11
II. ULAZAK U RED I FORMACIJA	17
III. PODRUČNO BRATSTVO	20
IV. NACIONALNO BRATSTVO	25
V. STANJE TEŠKOĆA I PRESTANAK MJESNOG BRATSTVA.....	32
VI. IZBORI ZA SLUŽBE I PRESTANAK SLUŽBI	34
VII. DUHOVNA I PASTORALNA ASISTENCIJA.....	36
VIII. BRATSKI I PASTORALNI POHOD	38
IX. OPĆE ODREDBE	39

ORDO FRANCISCANUS SEACULARIS

Consilium Internationale

Via Vittorio Putti,4 /int.6-00152 Roma

Te. I Fax 0039 06 45424639

E-mail: ciofs@ciofs.org

www.ciofs.org

D E K R E T

Predsjedništvo Međunarodnog vijeća Franjevačkog svjetovnog reda je pregledalo 'Statut Franjevačkog svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini' koji je dan na uvid, te smatra da je napisan u skladu s Pravilom Franjevačkog svjetovnog reda i sa zahtjevima života svjetovnih franjevaca.

Zato, s ovim Dekretom, Predsjedništvo

odobrava i ratificira

Statut Nacionalnog bratstva OFS-a u Bosni i Hercegovini prema tekstu koji je odobren i predložen od Nacionalnog vijeća.

Konačan tekst, odobren na Nacionalnom kapitolu datuma 18.5.2019.g., biti će sačuvan u arhivu Nacionalnog bratstva BiH, ali i onog u tajništvu CIOFS-a.

U Rimu, 17.11.2019.g.

Tibor Kauser,
generalni ministar

ORDO FRANCISCANUS SEACULARIS

Consilium Internationale

Via Vittorio Putti,4 /int.6-00152 Roma

Te. I Fax 0039 06 45424639

E-mail: ciofs@ciofs.org

www.ciofs.org

Prot. Br. 2410/12

Rim, 17. studenog 2019. godine

Na blagdan svete Elizabete Ugarske
Nacionalnom ministru i Nacionalnom vijeću
OFS-a u Bosni i Hercegovini

Draga braćo i sestre:

Gospodin Vam dao mir!

Sretni smo što ovim pismom pratimo Dekret kojim se odobrava Statut Nacionalnog bratstva u Bosni i Hercegovini.

Na kraju ovog procesa, u ime predsjedništva CIOFS-a, želim zahvaliti duhu otvorenosti, razumijevanja i dijaloga koji nas je pratio tijekom provjere i različitih intervencija Pravne komisije, dok nismo došli do teksta prikladnog i sukladnog pravilu OFS-a i, zbog toga, odobrenog od Predsjedništva.

Sada se vaš Statut može upotrebljavati u Nacionalnom bratstvu, nakon potrebnog proglašenja.

Vjerujemo da će vam ovaj dokument biti na rast i sazrijevanje Franjevačkog svjetovnog reda vašeg Nacionalnog bratstva, živo vam želeći da za vas važniji bude duh zakona nego njegova pisana forma.

S bratskom ljubavlju, vaš brat

Tibor Kauser

Sestrama i braći
Nacionalnog bratstva OFS-a u Bosni i Hercegovini

Proglašenje Statuta Nacionalnog bratstva
Franjevačkog svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini

Draga braćo i sestre,
mir vam i dobro!

Radosna srca vam objavljujem da je Predsjedništvo Međunarodnog vijeća Franjevačkoga svjetovnog reda pregledalo izmijenjeni Statut Franjevačkoga svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini te smatra da je napisan u skladu s Pravilom Franjevačkoga svjetovnog reda i sa zahtjevima života svjetovnih franjevaca. Statut je 17. studenog 2019. svojim dekretom odobrio i potvrdio generalni ministar Reda Tibor Kauser.

Stoga ovim pismom kao nacionalna ministra

proglašavam

izmijenjeni Statut Nacionalnog bratstva Franjevačkoga svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini i predajem ga u ruke svoj braći i sestrama našega Nacionalnog bratstva u želji da nam služi za osobnu i zajedničku izgradnju, rast i sazrijevanje u franjevaštvu, na korist Crkvi i domovini Bosni i Hercegovni.

U Širokom Brijegu, 13. 6. 2020.

Matea Soldo,
nacionalna ministra

STATUT

NACIONALNOG BRATSTVA FRANJEVAČKOG SVJETOVNOG REDA U BOSNI I HERCEGOVINI

UVOD

Franjevački svjetovni red (OFS) »potječe od nadahnuća svetog Franje Asiškoga kojemu je Svevišnji objavio evanđeosku bit života u bratskome zajedništvu« (usp. GK 28,1).

Franjevački svjetovni red javno je društvo u Katoličkoj crkvi i »rašćlanjuje se u bratstva na različitim razinama: mjesnoj, podružnoj, nacionalnoj i međunarodnoj« (*Pravilo OFS-a 20*); ta se bratstva međusobno usklađuju i povezuju po odredbama *Pravila OFS-a* (u daljnjem tekstu *Pravilo*), *Generalnih konstitucija OFS-a* (u daljnjem tekstu *Generalne konstitucije* ili *GK*) i vlastitih statuta. Svako od tih bratstava ima pravnu osobnost u Crkvi (usp. GK 1 ,5).

Nacionalno bratstvo OFS-a u Bosni i Hercegovini, u brizi za život Reda i bratstava i za njihovu organizaciju i djelovanje, definira ovaj *Statut*.

Opće odredbe *Generalnih konstitucija* i *Statuta Međunarodnog bratstva OFS-a* smatraju se valjanim za Nacionalno bratstvo OFS-a u Bosni i Hercegovini te se u Statutu ne navode osim kad je to potrebno radi cjelovitosti građe o kojoj je riječ.

Članak 1.

Naziv i ustroj Nacionalnog bratstva

Nacionalno bratstvo Franjevačkog svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Nacionalno bratstvo) uređena je zajednica svih kanonski osnovanih bratstava na području Bosne i Hercegovine koja su međusobno povezana i organizirana po područnim bratstvima (usp. GK 65, 1). Ima pravnu osobnost u Crkvi.

Ustanovljenje Nacionalnog bratstva priznalo je Predsjedništvo Međunarodnog vijeća OFS-a.

Nacionalno bratstvo organizira se i djeluje u skladu s *Pravilom, Generalnim konstitucijama, Obrednikom OFS-a, ovim Statutom i općim odredbama Zakonika kanonskog prava.*

Sjedište Nacionalnog bratstva je u Sarajevu, Zagrebačka br. 18.

Nacionalno bratstvo OFS-a ima pečat okrugloga oblika kojemu je uz rub ispisan tekst:

»Nacionalno bratstvo Franjevačkoga svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini - Nacionalno vijeće, Sarajevo«; u središtu pečata ucrtan je znak »tau«, a ispod njega dvije prekrížene ruke, kao još jedan znak franjevaštva.

Nacionalno bratstvo obuhvaća dva područna bratstva:

- Bosansko bratstvo kraljice Katarine
- Hercegovačko područno bratstvo.

Članak 2 .

Svrha i zadaće Nacionalnog bratstva

Upravna su tijela Nacionalnog bratstva Nacionalni kapitul i Nacionalno vijeće, na čelu s nacionalnim ministrom.

Zadaća je Nacionalnog bratstva i tijela na nacionalnoj razini promicati jedinstvo braće i sestara OFS-a i obavljati, u suradnji s područnim vijećem, zadaće vođenja, animacije, koordinacije i usmjeravanja poštujući vjerske, kulturne i društvene značajke pojedinih područja.

Upravna tijela Nacionalnog bratstva prikladnim će smjernicama promicati odnose i suradnju područnih i mjesnih bratstava, održavajući vezu s Međunarodnim bratstvom.

I. MJESNO BRATSTVO

Članak 3.

1. Mjesno bratstvo mora biti kanonski osnovano u skladu s *Generalnim konstitucijama* (čl. 46. § 1. – 2.).
2. Svako mjesno bratstvo osnovna je stanica OFS-a i vidljiv znak Crkve, zajednice ljubavi. U njemu treba stalno razvijati osjećaj crkvenosti i franjevačkoga poziva te apostolski život njegovih članova (usp. *Pravilo* 22).
3. Mjesno bratstvo može imati svoj statut koji odobrava područno vijeće.

Članak 4.

Mjesno bratstvo, ako je moguće, neka stekne i građansku pravnu osobnost kako bi bolje ispunjavalo svoje poslanje; neka u tome slijedi smjernice Nacionalnog vijeća (usp. *GK* 54, 2 – 3).

Članak 5.

Sudjelovanje u životu bratstva

1. Članovi bratstva, braća i sestre, suodgovorni su za život bratstva kojemu pripadaju i za OFS u cjelini. To podrazumijeva

osobnu nazočnost, svjedočenje, molitvu, djelatnu suradnju prema mogućnostima pojedinaca te preuzimanje obveza u animaciji bratstva. Redoviti sastanci i drugi susreti neka svojim molitvenim, odgojnim, studijskim, radnim i drugim sadržajima pridonesu učvršćivanju bratske povezanosti i franjevačkoga života (usp. *GK* 30; 53).

2. Redoviti sastanci neka se održavaju najmanje jedanput mjesečno i neka budu osobito usmjereni:
 - na proučavanje i usvajanje sadržaja koje predlažu područno i Nacionalno vijeće;
 - na dijalog o temama i događajima u Crkvi i društvu;
 - na upoznavanje nauka Crkve, osobito socijalnog nauka;
 - na upoznavanje franjevačke, osobito svjetovne, duhovnosti;
 - na specifičnu franjevačku pozornost prema skrbi za pravdu, mir i očuvanje stvorenoga.
3. Svaki brat i sestra, u obiteljskom duhu i u skladu sa svojim mogućnostima, neka daju doprinos u riznicu bratstva za život bratstva i za njegova bogoštovna, apostolska i karitativna djela (usp. *GK* 30, 3).
4. Neke se bratstvo brine i za povezanost s onim članovima koji su iz opravdanih razloga spriječeni djelatno sudjelovati u životu bratstva (usp. *GK* 53, 3) i neka na prikladan način s njima uspostavi redoviti kontakt.

Članak 6. **Apostolat**

1. Da bi bratstvo odgovorilo na bitne potrebe Crkve i društva, neka promiče apostolske, karitativne i socijalne inicijative, sa-

mostalno, u suradnji s drugim zajednicama Franjevačke obitelji ili s drugim vjerničkim društvima.

2. Ako mjesno bratstvo ne može organizirati vlastitu apostolsku djelatnost trajnijega karaktera, neka vijeće bratstva podupire apostolat svojih članova.

Članak 7.

Sekcije u mjesnom bratstvu

1. U mjesnom se bratstvu mogu ustanoviti sekcije ili skupine koje okupljaju članove udružene po posebnim potrebama, po srodnosti interesa ili istovjetnosti izbora djelovanja (usp. GK 34).
2. Ustanovljenje sekcije odobrava kapitul bratstva na temelju opravdanih motiva zainteresiranih i u skladu s potrebama i mogućnostima bratstva.
3. Vijeće mjesnog bratstva povjerava vođenje sekcije jednomu od svojih članova ili kojemu drugom trajno zavjetovanomu članu bratstva. Voditelj sekcije može, po potrebi, sudjelovati na sjednici vijeća.
4. Sekcija ostaje pod upravom vijeća i u zajedništvu s bratstvom. Neka članovi sekcije ostanu vjerni obvezama koje proizlaze iz njihove pripadnosti bratstvu.
5. Svaka sekcija može formulirati svoje norme, koje se odnose na oblike djelovanja i plan aktivnosti, a koje odobrava kapitul bratstva.

Članak 8.

Mladi, djeca i franjevački adolescenti

1. Mjesno je bratstvo pozvano u Crkvi pridonositi ljudskom, kršćanskom i franjevačkom rastu mladih, osobito članova Fra-

njevačke mladeži (Frame), pružajući im jasan kršćanski nauk i nudeći im osnovne vrijednosti franjevačke karizme.

2. Bratstva OFS-a i Frame neka se potrude organizirati skupine djece i adolescenata, odgajajući ih za jednostavan i radostan život u obitelji, školi i njihovoj okolini, uvodeći ih u poznavanje i ljubav prema sv. Franji i franjevačkomu životu (usp. GK 25).

Članak 9.

Kapitul mjesnog bratstva

1. Bratstvo okupljeno na kapitolu bavi se sadržajima koji se tiču njegova života i organizacije (usp. GK 49, 2) i ima izbornu vlast i vlast odlučivanja, uzimajući u obzir odredbe upravnih tijela viših razina. Neka se održi najmanje jedanput za vrijeme trajanja mandata aktualnog Vijeća.
2. Na izbornom kapitolu mjesno bratstvo bira na mandat od tri godine ministra, doministra i članove vijeća, u skladu s propisima *Generalnih konstitucija i Statuta Nacionalnog bratstva* (usp. GK 49, 2).
3. Na poziv područnog vijeća kapitul bratstva izabire svoga zastupnika/svoje zastupnike za područni kapitul. Mandat zastupnika traje tri godine (usp. čl. 24. § 2 ovoga *Statuta*).
4. Izbornim mjesnim kapitulom predsjedava područni ministar ili njegov zastupnik, član područnog vijeća. Na mjesnom izbornom kapitolu nazočan je i područni duhovni asistent ili njegov zastupnik.

Članak 10.

Vijeće mjesnog bratstva

1. Mjesno bratstvo vode i animiraju vijeće i ministar.
2. Vijeće mjesnog bratstva čine:

- ministar
- zamjenik ministra/doministar
- tajnik
- rizničar
- učitelj formacije
- povjerenik za Framu
- predstavnik Frame
- duhovni asistent.

Te službe moraju biti u svakom vijeću. Mogu se birati i drugi članovi vijeća, u skladu sa stanjem i potrebama mjesnog bratstva. Broj članova vijeća koje treba izabrati i službe koje će u vijeću obnašati određuju se na početku izbornog kapitula (usp. GK 49, 1).

3. Na temelju posebnog poziva, na sjednicama vijeća mogu sudjelovati i drugi članovi bratstva, u osobitim prigodama i zbog specifičnih motiva, ali bez prava glasa.
4. Vijeće mjesnog bratstva sastaje se bar jedanput u dva mjeseca.

Članak 11.

Ministar mjesnog bratstva

Ministar mjesnog bratstva dužan je ostvarivati zadaće predviđene *Generalnim konstitucijama* (usp. čl. 51. § 1. – 2.).

Članak 12.

Upravljanje imovinom mjesnog bratstva

1. Imovinu mjesnog bratstva čine:
 - doprinosi članova
 - donacije
 - višak prihoda nad rashodima iz prethodne godine
 - pokretna i nepokretna dobra koja su kupnjom, naslijeđem,

- darovima ili drugim oblikom prijenosa imovine postala vlasništvom bratstva.
2. Vijeće mjesnog bratstva ovlašteno je raspolagati imovinom koja se odnosi na redovito djelovanje vijeća i bratstva (usp. GK 50, 2e). Za stjecanje i raspolaganje zajedničkom imovinom veće vrijednosti, osim poštivanja kanona 638. §3., 1292. i 1293. *Zakonika kanonskog prava*, vijeće mora dobiti odobrenje kapitula mjesnog bratstva i dopuštenje područnog vijeća.
 3. Rizničar podnosi izvješće o svom radu vijeću bratstva svakih šest mjeseci, a kapitolu bratstva, u ime vijeća, jedanput godišnje.
 4. Proračun mjesnog bratstva za radnu godinu (1. srpnja - 30. lipnja) odobrava kapitul mjesnog bratstva.
 5. Neka vijeće mjesnog bratstva, u onim bratstvima koja imaju naslijeđena dobra ili njima upravljaju, prije završetka svog mandata, dadne na provjeru financijsku i imovinsku situaciju bratstva stručnoj osobi koja nije član vijeća ili kolegiju revizora računa bratstva; neka u tome slijedi odredbe Nacionalnog vijeća.
 6. Vijeće mjesnog bratstva prikuplja godišnji doprinos »po članu« - za potrebe područnog, Nacionalnog i Međunarodnog vijeća, u iznosu koji utvrdi Nacionalni kapitul. Primanjem u Red član bratstva ima obvezu davanja doprinosa u blagajnu bratstva. (Prav 25.)

Članak 13.

Susjedna mjesna bratstva, pa i mjesna bratstva iz različitih područnih bratstava, pozvana su surađivati u pojedinim djelatnostima radi što izrazitijeg svjedočenja franjevačke karizme.

II. ULAZAK U RED I FORMACIJA

Članak 14.

Vrijeme uvođenja (aspiranti) prethodi *vremenu početne formacije(kandidati)*.

Početna formacija počinje primanjem aspiranata u Red i tada se postaje članom bratstva.

Trajnim zavjetovanjem, kojim redovito zbog pedagoških razloga prethodi privremeno zavjetovanje, postaje se punopravnim članom bratstva i Reda sa svim pravima i obvezama (usp. GK 77,1).

Članak 15.

Vrijeme uvođenja

1. *Vrijeme uvođenja* jeste razdoblje priprave za *vrijeme početne formacije*; njegova je svrha raspoznavanje poziva i uzajamno upoznavanje bratstva i zainteresiranog kandidata. Na završetku *vremena uvođenja* učitelj formacije jamči vijeću ozbiljnost i utemeljenost kandidatove molbe za primanje u OFS (usp. GK 38, 1).
2. Pismena molba za početak *vremena uvođenja* upućuje se ministru bratstva. Odgovor daje vijeće bratstva. *Vrijeme uvođenja* traje najmanje šest mjeseci.
3. *Vrijeme uvođenja* može započeti vjernik koji je navršio 18 godina, koji ispovijeda katoličku vjeru i po njoj živi, koji je primio sakramente kršćanske inicijacije i pokazuje zanimanje za OFS.
4. Pripadnici Franjevačke mladeži koji žele ući u OFS oslobođeni su od *vremena uvođenja* (usp. Franjevačka mladež: *Put franjevačkog poziva*, 23).

5. Vijeće mjesnog bratstva odlučit će o slučajevima oslobađanja od *vremena uvođenja* ako za to postoje opravdani razlozi.
6. Za organizaciju *vremena uvođenja* neka svako bratstvo slijedi nacionalni plan za to razdoblje i smjernice područnog vijeća.

Članak 16 .

Vrijeme početne formacije

1. *Vrijeme početne formacije* počinje obredom primanja (v. *Obrednik OFS-a*) i traje najmanje godinu dana.
2. Mjesno bratstvo može, ako smatra prikladnim, produžiti *vrijeme početne formacije*, ali tako da ukupno vrijeme te formacije ne prelazi dvije godine (usp. GK 41, 3).
3. Neka se formativni sastanci povremeno održavaju s kandidatima drugih bratstava ako je to moguće i prikladno (usp. GK 40, 1).
4. Za organizaciju *vremena početne formacije* neka svako bratstvo slijedi nacionalni plan za to razdoblje i godišnji program koji je donijelo područno vijeće.

Članak 17.

Zavjetovanje ili obećanje evanđeoskoga života u OFS-u

1. Prije trajnog zavjetovanja, preporučuje se privremeno zavjetovanje koje se obnavlja na godinu dana. Ukupno vrijeme privremenoga zavjetovanja ne može premašivati tri godine (usp. GK 42, 2).
2. Dokument o zavjetovanju, s potpisom zavjetovanika, ministra, svjedoka i duhovnog asistenta pohranjuje se u arhivu bratstva (usp. GK 42, 5).

Članak 18.
Znak pripadnosti

1. Znak pripadnosti Redu Nacionalnog bratstva u Bosni i Hercegovini znak je »tau« (T).
2. Kao dodatan znak pripadnosti, uz znak »tau« (T), može se koristiti i medaljica s likovima sv. Franje i sv. Klare.

Članak 19.
Formacija novozavjetovanih

1. Svako bratstvo neka posveti osobitu pozornost *formaciji novozavjetovanih* članova i onih koji su se privremeno zavjetovali, kako bi se pridonijelo sazrijevanju poziva i ukorijenjivanju osjećaja pripadnosti i povezanosti. Ta se formacija može organizirati i u suradnji sa susjednim bratstvima (usp. GK 44, 2).
2. Za organizaciju te formacije neka svako bratstvo slijedi nacionalni plan za to razdoblje dopunjujući ga smjernicama koje je donijelo područno vijeće.

Članak 20.
Trajna formacija

1. Nastojanje oko osobnog odgoja i rasta, započeto u *vremenu uvođenja* i u *vremenu početne formacije* i produbljeno u *formaciji novozavjetovanih* članova, nastavlja se i nakon trajnog zavjetovanja. *Trajna formacija* donosi pomoć u osobnom obraćenju i u ispunjenju vlastitog poslanja u Crkvi i u svijetu.
2. Neka članovi bratstva, koliko je to moguće, sudjeluju na duhovnim obnovama, duhovnim vježbama i drugim susretima za *trajnu formaciju* na mjesnoj, područnoj i nacionalnoj razini.

3. Za organizaciju *trajne formacije* neka svako bratstvo uzima u obzir nacionalni plan i godišnji program koji je donijelo područno vijeće.
4. Ministri, učitelji formacije i drugi članovi vijeća dužni su sudjelovati na formativnim susretima koji se organiziraju za njih na područnoj i nacionalnoj razini.

Članak 21.

Prijelaz, istupanje, suspenzija i otpuštanje članova

Za prijelaz u drugo bratstvo, privremeno ili konačno istupanje iz bratstva, suspenziju i otpuštanje članova slijede se odredbe *Generalnih konstitucija*, čl. 55. – 56.

Članak 22.

Nova zvanja za Franjevački svjetovni red

Vijeća mjesnih bratstava neka poduzimaju prikladne inicijative radi predstavljanja Franjevačkoga svjetovnog reda i radi dolaška novih kandidata za OFS (usp. *GK 45*).

III. PODRUČNO BRATSTVO

Članak 23.

Definicija i organizacija

1. Područno bratstvo uređena je zajednica svih mjesnih i osobnih bratstava na jednom području. Ono jamči povezanost tih bratstava s Nacionalnim bratstvom i ima zadaću vođenja, animacije i koordinacije na svom području (usp. *GK 61, 1*). Svako područno bratstvo ima svoje sjedište i pečat. Ustanovljuje ga Nacionalno vijeće (usp. *GK 61, 2*).

2. Upravna su tijela područnog bratstva područni kapitul i područno vijeće sa svojim područnim ministrom.
3. Područno bratstvo može imati vlastiti statut, koji odobrava Nacionalno vijeće.
4. Područno bratstvo, ako je moguće, neka stekne i građansku pravnu osobnost kako bi bolje ispunjavalo vlastito poslanje; neka u tome slijedi smjernice Nacionalnog vijeća (usp. GK 54, 2. – 3.).

Članak 24. **Područni kapitul**

1. Područni kapitul predstavničko je tijelo svih bratstava koja postoje na jednom području te ima izbornu vlast i vlast odlučivanja (usp. GK 64) uzimajući u obzir odredbe Nacionalnog kapitula i Nacionalnog vijeća.
Područni kapitul donosi odluke koje se odnose na život područnog bratstva i rješava pitanja i teškoće koje se pred njega iznesu; kad je izborni, kapitul bira područnog ministra, zamjenika područnog ministra i članove područnog vijeća.
2. Područni kapitul čine:
 - područno vijeće (v. čl. 25. § 2. ovog Statuta)
 - ministri mjesnih bratstava
 - glasovanjem izabrani zastupnici mjesnih bratstava:
 - za bratstva koja imaju do 50 članova – jedan zastupnik
 - za bratstva koja imaju od 51 do 100 članova – dva zastupnika
 - za bratstva koja imaju od 101 do 200 članova – tri zastupnika
 - za bratstva koja imaju preko 200 članova – četiri zastupnika

- zastupnici Franjevačke mladeži s pravom glasa, ako su zavjetovani članovi OFS-a; broj zastupnika Franjevačke mladeži neka odredi područno vijeće za svaki kapitul razmjerno broju članova Frame prije sazivanja kapitula.
- duhovni asistenti mjesnih bratstava s pravom glasa (osim na izborima i o ekonomskim pitanjima).

U slučaju spriječenosti mjesnog ministra, na područnom kapitolu sudjeluje njegov zamjenik, a u slučaju spriječenosti zamjenika ministra, vijeće mjesnog bratstva određuje jednog svog člana. Duhovni asistenti mjesnih bratstava Franjevačke mladeži mogu sudjelovati na područnom kapitolu, ali bez prava glasa.

3. Područni se kapitul održava najmanje jedanput godišnje. Saziva ga područni ministar u dogovoru s područnim vijećem, najmanje 30 dana prije održavanja, najavljujući dnevni red zasjedanja. Izvanredni kapitul može se sazvati na zahtjev trećine njegovih članova ili kad područno vijeće to smatra potrebnim. Područnom kapitolu predsjedava područni ministar.
4. Na poziv Nacionalnog vijeća neka se na godišnjem zasjedanju područnog kapitula izaberu zastupnici područnog bratstva za Nacionalni kapitul. Njihov mandat traje tri godine (v čl. 30. § 2. ovog Statuta).
5. Izborni područni kapitul saziva svake treće godine područni ministar, najmanje 60 dana prije zasjedanja, u dogovoru s područnim vijećem i nacionalnim ministrom. Izbornim područnim kapitolom predsjedava nacionalni ministar ili njegov zastupnik, član Nacionalnog vijeća. Na izborom područnom kapitolu nazočan je i nacionalni duhovni asistent ili njegov zastupnik (usp. GK 76,2).

Članak 25.
Područno vijeće

1. Područno vijeće redovito je upravno tijelo područnog bratstva. Njegove su zadaće određene odredbama *Generalnih konstitucija*, čl. 62. § 2.
2. Područno vijeće čine:
 - područni ministar
 - zamjenik područnog ministra/doministar
 - područni vijećnici
 - područni duhovni asistent.

Područni vijećnici su: područni tajnik, područni rizničar, područni učitelj formacije i područni povjerenik za Franjevačku mladež. Mogu se izabrati vijećnici i za druge službe, u skladu s vlastitim Statutom, s time da ukupan broj članova vijeća ne prelazi broj 7, ne računajući duhovnog asistenta.

3. Sastanci područnog vijeća održavaju se najmanje dvaput godišnje; izvanredna sjednica može se sazvati na zahtjev trećine članova vijeća ili onda kad područni ministar to smatra potrebnim.
Sjednice područnog vijeća saziva područni ministar, najmanje 30 dana prije održavanja, najavljujući dnevni red.

Članak 26.
Područni ministar

Područni ministar dužan je ostvarivati zadaće predviđene *Generalnim konstitucijama* (usp. GK 63, 2).

Članak 27.
Povjerenik za formaciju

Područni povjerenik za formaciju ima zadaću:

- izraditi, s područnim povjerenstvom za formaciju, godišnje programe za vrijeme *početne formacije, formacije novo-zavjetovanika i trajne formacije*;
- izraditi program formacije za mjesne učitelje formacije;
- slati mjesnim bratstvima materijal za formaciju što su ga odobrili područno ili Nacionalno vijeće;
- pratiti kakvoću formacije u mjesnim bratstvima;
- pomoći učiteljima formacije u mjesnim bratstvima i zamjeniti ih kad je potrebno;
- podupirati suradnju susjednih bratstava na području formacije.

Članak 28.
Upravljanje imovinom područnog bratstva

1. Imovinu područnog bratstva čine:
 - godišnji doprinosi mjesnog bratstva
 - donacije
 - višak prihoda nad rashodima iz prethodne godine
 - pokretna i nepokretna dobra koja su kupnjom, naslijeđem, darovima ili drugim oblikom prijenosa imovine postala vlasništvom područnog bratstva.
2. Područno vijeće ovlašteno je raspolagati imovinom koja se odnosi na redovito djelovanje vijeća i područnog bratstva.
3. Područni rizničar podnosi na sjednici područnog vijeća izvješće o svom radu. Posebno izvješće, u ime vijeća, podnosi na godišnjem zasjedanju područnog kapitula (usp. GK 52, 4c).

4. Za stjecanje i raspolaganje zajedničkom imovinom veće vrijednosti, osim poštivanja kanona 638. § 3., 1292. i 1293. *Zakonika kanonskog prava*, područno vijeće mora dobiti odobrenje područnog kapitula i dopuštenje Nacionalnog vijeća.
5. Područni kapitul određuje iznos iznad kojega mjesno bratstvo, pri raspolaganju vlastitom imovinom, mora tražiti dopuštenje područnog vijeća.
6. Proračun područnog bratstva za radnu godinu (1. srpnja - 30. lipnja) priprema područni rizničar u dogovoru s područnim vijećem, a odobrava ga područni kapitul na godišnjem zasjedanju.
7. Područno vijeće mora prije isteka svoga mandata dati na provjeru financijsku i imovinsku situaciju područnog bratstva stručnoj osobi koja nije član vijeća ili kolegiju revizora računa bratstva; neka u tome slijedi odredbe Nacionalnog vijeća (usp. GK 62, 2j).
8. Područno vijeće preuzima sa svoga područja godišnji doprinos mjesnih bratstava za vijeća viših razina. Dijelom toga doprinosa raspolaže ono samo, a ostatak šalje Nacionalnom vijeću, po odredbama Nacionalnog kapitula (usp. GK 62, 2i).

IV. NACIONALNO BRATSTVO

Članak 29.

Upravna tijela Nacionalnog bratstva su:

- Nacionalni kapitul
- Nacionalno vijeće.

Članak 30.
Nacionalni kapitul

1. Nacionalni kapitul predstavničko je tijelo bratstava koja djeluju u sastavu Nacionalnog bratstva OFS-a u Bosni i Hercegovini i ima zakonodavnu vlast, vlast odlučivanja i izbornu vlast.
2. Nacionalni kapitul čine:
 - Nacionalno vijeće (v. čl. 31. ovoga *Statuta*)
 - svi izabrani članovi vijeća područnih bratstava
 - područni duhovni asistenti
 - zastupnici područnih bratstava:
 - iz Bosanskog bratstva kraljice Katarine 7 zastupnika
 - iz Hercegovačkog područnog bratstva 7 zastupnika
 - nacionalni predsjednik Franjevačke mladeži, s pravom glasa ako je zavjetovani član OFS-a
 - zastupnici Franjevačke mladeži s pravom glasa, ako su zavjetovani članovi OFS-a; broj zastupnika neka odredi Nacionalno vijeće za svaki Kapitul prije njegovog sazivanja
3. Nacionalni kapitul saziva nacionalni ministar u dogovoru s Nacionalnim vijećem, 30 dana prije održavanja, najavljujući dnevni red.

Izvanredno zasjedanje Nacionalnog kapitula može se sazvati na zahtjev trećine njegovih članova ili ako Nacionalno vijeće to smatra potrebnim. Nacionalnim kapitulom predsjedava nacionalni ministar.

Izborni Nacionalni kapitul saziva svake treće godine nacionalni ministar u suglasnosti s Nacionalnim vijećem i generalnim ministrom, 60 dana prije održavanja, najavljujući dnevni red zasjedanja. Izbornim kapitulom predsjedava generalni ministar ili njegov zastupnik. Na Nacionalnom izbornom kapitolu nazočan je i član Konferencije generalnih asistenata OFS-a ili zastupnik Konferencije.

Članak 31. Nacionalno vijeće

1. Nacionalno vijeće tijelo je redovitog upravljanja Nacionalnim bratstvom. Ono provodi odluke i smjernice Nacionalnog kapitula i Međunarodnog vijeća i zadaće predviđene Generalnim konstitucijama (usp. GK 66, 2).
2. Nacionalno vijeće čine:
 - nacionalni ministar
 - zamjenik nacionalnog ministra/doministar
 - nacionalni tajnik
 - nacionalni rizničar
 - nacionalni povjerenik za formaciju
 - nacionalni povjerenik za Framu
 - nacionalni predsjednik Frame
 - područni ministri
 - međunarodni vijećnik
 - nacionalni duhovni asistent.
3. Na izbornom kapitolu bira se i zamjenik međunarodnog vijećnika, koji nije član Nacionalnog vijeća. U slučaju trajne spriječenosti međunarodnoga vijećnika, on preuzima njegovu službu u Vijeću
4. Nacionalno vijeće može, po potrebi, pojedinu zadaću iz svoga djelokruga povjeriti nekom članu vijeća ili posebnom povjerenstvu.
5. Sjednicu Nacionalnog vijeća saziva nacionalni ministar najmanje jedanput godišnje, 30 dana prije održavanja, najavljujući dnevni red.
Izvanredna sjednica Nacionalnog vijeća može se sazvati na zahtjev trećine članova vijeća.

Članak 32.
Nacionalni ministar

Nacionalni ministar suodgovoran je s Nacionalnim vijećem za vođenje i animiranje Nacionalnog bratstva, za provedbu odluka i smjernica Nacionalnog vijeća. Dužan je obavljati zadaće predviđene *Generalnim konstitucijama* (usp. GK 67, 2).

Članak 33.
Nacionalni tajnik

1. Tajničke poslove Nacionalnog kapitula i Nacionalnog vijeća obavlja nacionalni tajnik (usp. GK 52, 2).
2. Nacionalno vijeće može za pojedine poslove tajništva angažirati stručne članove OFS-a i druge osobe.

Članak 34.
Nacionalni povjerenik za formaciju

Dužnosti povjerenika za formaciju su:

- prirediti s Nacionalnim vijećem i Nacionalnim povjerenstvom za formaciju, ako je ustrojeno, nacionalne planove *početne formacije, formacije novozavjetovanih* članova i *trajne formacije* te ih povremeno osuvremenjivati uzimajući u obzir smjernice Predsjedništva Međunarodnoga vijeća i prilagođavajući ih okolnostima u Nacionalnom bratstvu;
- priređivati s Nacionalnim povjerenstvom materijale za formaciju;
- brinuti se za organizaciju formativnih tečajeva i susreta na nacionalnoj razini;
- surađivati s područnim povjerenicima za formaciju.

Članak 35.

Nacionalni kongres Franjevačkog svjetovnog reda i Franjevačke mladeži

1. Nacionalni kongres OFS-a i Frame susret je ministara i članova vijeća Franjevačkog svjetovnog reda nacionalne, područne i mjesne razine te asistentata OFS-a svih triju razina i predstavnika Franjevačke mladeži.
2. Svrha je Nacionalnog kongresa promicati povezanost i zajedništvo članova Nacionalnog bratstva OFS-a i Nacionalnog bratstva Franjevačke mladeži, razmatrati teme od osobitnoga značenja za život Nacionalnog bratstva OFS-a i donositi, u vezi s tim temama, prikladne smjernice za djelovanje članova mjesnih bratstava OFS-a.
3. Na Nacionalnom kongresu sudjeluju:
 - članovi Nacionalnog vijeća OFS-a i Frame
 - po tri člana svakog područnog vijeća koje odredi samo vijeće
 - područni i mjesni asistenti
 - mjesni ministri i po dva člana vijeća svakog mjesnog bratstva koje odredi samo vijeće
 - predstavnici Franjevačke mladeži, po tri člana iz svakog područnog bratstva i po dva člana iz svakog mjesnog bratstva.

Na kongres mogu doći i svi ostali članovi OFS-a i Frame koji to žele.
4. Odluku o mjestu i vremenu održavanja i programu Nacionalnog kongresa donosi Nacionalno vijeće temeljem prijedloga Nacionalnog vijeća Frame i područnih vijeća OFS-a. Za službene spise Nacionalnog kongresa brine se Nacionalno vijeće.
5. Nacionalni kongres održava se svake četvrte godine.

Članak 36. Franjevačka mladež

1. Bratstva Franjevačke mladeži za koje se Nacionalno bratstvo OFS-a smatra osobito odgovornim, čine oni mladi koji se osjećaju od Duha Svetoga pozvanima da u bratstvu ostvare iskustvo kršćanskoga života u svjetlu poruke sv. Franje Asiškoga, produbljujući vlastito zvanje u kontaktu s duhovnošću Franjevačkog svetovnog reda (usp. GK 96, 2).
2. Franjevačka mladež, kao sastavni dio franjevačke obitelji, traži od odgovornih svjetovnih franjevaca bratsku animaciju, a od mjerodavnih redovničkih poglavara duhovnu asistenciju (usp. GK 96, 6). Kad je to moguće, neka mjesni, područni i nacionalni asistent OFS-a bude ujedno i asistent bratstva Franjevačke mladeži na istoj razini.
3. Jedan predstavnik Frame, kojega odredi njegovo vijeće, član je odgovarajućega vijeća OFS-a; jedan predstavnik OFS-a je član vijeća Frame na istoj razini. Na tu službu se može birati zaseban član vijeća ili je može obavljati netko tko obavlja drugu službu u vijeću bratstva. Predstavnik Frame ima glas u vijeću OFS-a samo ako je zavjetovani svjetovni franjevac (usp. GK 97, 4).
4. Nacionalno bratstvo Franjevačke mladeži ima vlastiti *Statut* koji odobrava Nacionalno vijeće OFS-a.

Članak 37. Upravljanje imovinom Nacionalnog bratstva

1. Imovinu Nacionalnog bratstva čine:
 - godišnji doprinosi područnih bratstava
 - donacije

- višak prihoda nad rashodima iz prethodne godine
 - pokretna i nepokretna dobra koja su kupnjom, naslijeđem, darovima ili drugim oblikom prijenosa imovine postala vlasništvom Nacionalnog bratstva.
2. a) Nacionalno vijeće ovlašteno je raspolagati imovinom Nacionalnog bratstva koja se odnosi na redovno djelovanje Nacionalnog vijeća.
b) Za stjecanje i raspolaganje imovinom veće vrijednosti, osim poštivanja kanona 638. §3., 1292. i 1293. *Zakonika kanonskoga prava*, Nacionalno vijeće mora dobiti odobrenje Nacionalnog kapitula i dopuštenje Predsjedništva Međunarodnoga vijeća OFS-a.
 3. a) Nacionalni rizničar provodi odluke Nacionalnog vijeća koje se odnose na financijsko poslovanje i upravljanje imovinom.
b) Nacionalni rizničar podnosi izvješće o svom radu na sjednicama Nacionalnog vijeća i na Nacionalnom izbornom kapitulatu (usp. GK 52, 4c).
 4. Nacionalni kapitul određuje iznos iznad kojega područno vijeće pri raspolaganju svojom imovinom mora tražiti dopuštenje Nacionalnog vijeća.
 5. Proračun Nacionalnog bratstva za radnu godinu (1. srpnja - 30. lipnja) priprema nacionalni rizničar u dogovoru s Nacionalnim vijećem.
 6. Nacionalno vijeće prije završetka svoga mandata neka dadne na provjeru financijsku i imovinsku situaciju Nacionalnog bratstva stručnoj osobi koja nije član vijeća ili kolegiju revizora računa bratstva (usp. GK 66, 2,1).

Članak 38.

Opće odredbe o upravljanju imovinom

1. Na početku mandata vijeća na svakoj razini neka se izradi inventar dobara bratstva. Inventar se nakon toga mora periodično revidirati.
2. Na svršetku mandata neka ministar bratstva (na svim razinama) preda svom nasljedniku spise i dokumente bratstva i knjige o ekonomskom stanju koje potpisuju rizničar i ministar.
3. Neka svaki rizničar na kraju mandata preda svom nasljedniku ažurirani inventar i stanje riznice.

V. STANJE TEŠKOĆA I PRESTANAK MJESNOG BRATSTVA

Članak 39.

Stanje teškoća mjesnog bratstva

1. Mjesno se bratstvo može naći u stanju teškoća zbog kojih se može poduzeti:

a) Bratsko praćenje

- a.1 Kada mjesno bratstvo ima vijeće kojemu je istekao mandat ili je u stanju ostavke ili nije valjano (usp. GK 31, 1) ili se bratstvo nalazi u ozbiljnim teškoćama, koje su utvrđene prigodom bratskoga i pastoralnoga pohađanja ili na koji drugi način, što mu onemogućuje normalan bratski i pastoralni život, područno vijeće može odrediti bratsko praćenje.
- a.2 Kada bude odlučeno bratskim praćanjem, područno vijeće određuje jednog svjetovnog savjetnika koji će

brinuti za formaciju u suradnji s mjesnim asistentom i određuje vrijeme (koje je) potrebno za praćenje, koje mora biti između šest ili dvanaest mjeseci. (U pojedinim slučajevima praćenje može potrajati do dvije godine, ali ne i dulje).

- a.3 Ovlasti i službe mjesnog vijeća za vrijeme praćenja prenose se na područno vijeće.

b) Neaktivnost

- b.1 Kada mjesno bratstvo više nije u stanju vršiti nikakvu aktivnost zbog manjka zavjetovanih članova ili zbog objektivnih teškoća svojih članova, neka o takvom stanju izvijesti područno vijeće kojemu predaje popise, blagajnu, arhivsku građu i knjižnicu, ako je posjeduje.

- b.2 Područno vijeće procjenjuje takvo stanje i ako zaključi da se bratstvu u teškoćama ne može pomoći ni na koji način, proglašava ga neaktivnim.

O ovoj će se odluci izvijestiti viši redovnički poglavar koji je osnovao mjesno bratstvo.

- b.3 Ako bratstvo koje je proglašeno utrnutim ima određena dobra, ona prelaze na područno bratstvo (usp. GK 48), koje će odrediti upravitelja za ta dobra, a svoju će službu vršiti pod nadzorom područnog vijeća.

- b.4 Dopuštenje za oživljavanje utrnutoga bratstva daje Nacionalno vijeće na osnovi izvješća područnog vijeća o novim zvanjima. Obavijest se mora poslati i poglavaru koji je osnovao bratstvo, i bratstvo će ponovno oživjeti i preuzeti upravljanje svojim dobrima u skladu s odredbama *Generalnih konstitucija, koji to propisuju* u čl. 48.2. Bratstvu se vraćaju popisi, arhivska građa i knjižnica, ako ju je posjedovalo.

Članak 40.
Utrnuće bratstva

Za utrnuće pravne osobnosti bratstva primjenjuju se odredbe kanona 120. *Zakonika kanonskoga prava*.

**VI. IZBORI ZA SLUŽBE I
PRESTANAK SLUŽBI**

Članak 41.

Izbori se provode u skladu s odredbama *Generalnih konstitucija* (usp. čl. 76. – 79.) i *Zakonika kanonskoga prava*.

Članak 42.

Prije završetka mandata vijeće bratstva mora izvršiti sve obveze koje se ne mogu prenositi na buduće vijeće.

Članak 43.

Predlaganje kandidata

1. Najmanje 60 dana prije nacionalnog izbornog kapitula područna vijeća šalju Nacionalnom vijeću liste svojih kandidata provjerivši njihovu pripremljenost i raspoloživost. Liste se objavljuju najmanje 30 dana prije izbora.
2. Daljnje prijedloge za kandidate mogu dati članovi kapitula neposredno prije izbora. Mogu se predložiti samo oni kandidati koji imaju pravo biti birani, koji poznaju zadaće službe za koju se imenuju i koji su spremni prihvatiti službu ako budu

izabrani. Potvrdu o istinitosti tih uvjeta predlagač potpisuje prije samoga čina izbora.

3. Ovakva procedura može se, uz prilagodbe, primijeniti i na područnoj razini.

Članak 44.

Ministar više razine može dopustiti da se izborni kapitul sa-zove najviše dva mjeseca prije ili dva mjeseca nakon završetka mandata, računajući od nadnevka prethodnog kapitula.

Članak 45.

Kvorum

1. Da bi se valjano pristupilo slavljenju izbornog područnog i Nacionalnog kapitula, traži se nazočnost najmanje preko polovice onih koji imaju pravo glasa (usp. GK 77, 4).
2. U mjesnom bratstvu traži se nazočnost više od polovice pozvanih koji imaju pravo glasa. Kvorum se računa na temelju onih koji imaju aktivno i pasivno pravo glasa i nisu bili prethodno isključeni zbog valjanih razloga, koji su poznati Vijeću i koje je ono proglasilo, kao što je navedeno u *Generalnim konstitucijama* čl. 53.3.

Članak 46.

Ponovni izbor

Za ponovni izbor slijede se odredbe *Generalnih konstitucija* čl. 79.

Članak 47.
Prazna služba

1. Kad se isprazni koja služba, postupa se po odredbama *Generalnih konstitucija*, čl. 81.
2. Ako se isprazni služba člana Nacionalnog vijeća, njegovu službu preuzima sljedeći kandidat za tu službu koji je, po zapisniku izbornog kapitula, dobio najviše glasova. Ako to nije ostvarivo, neka novog člana tajnim glasanjem izabere Nacionalno vijeće na prvoj sljedećoj sjednici.
3. Ako se isprazni služba vijećnika u područnom vijeću ili u vijeću mjesnog bratstva, neka to vijeće na prvoj sjednici tajnim glasanjem izabere novoga vijećnika.
4. Ako se zastupnik mjesnog bratstva izabere za službu više razine, neka mjesno vijeće na prvoj sjednici izabere novoga zastupnika.
5. Ako se zastupnik područnog bratstva izabere za službu više razine, na sljedećem područnom kapitolu bira se novi zastupnik za to upražnjeno mjesto.
6. Valjanost izbora traje do sljedećeg izbornog kapitula, a mandat novog vijećnika, odnosno zastupnika smatra se punim mandatom bez obzira koliko taj mandat trajao.

**VII. DUHOVNA I PASTORALNA
ASISTENCIJA**

Članak 48.

Za duhovnu i pastoralnu asistenciju u OFS-u primjenjuju se odredbe *Generalnih konstitucija* (čl. 85. – 91.) i *Statuta za duhovnu i pastoralnu asistenciju u Franjevačkom svjetovnom redu*.

Članak 49.

1. Svako mjesno bratstvo povjereno je pastoralnoj skrbi jedne provincije Prvoga reda sv. Franje.
2. Pastoralnu skrb za bratstvo preuzima provincija koja ga je kanski osnovala (usp. GK 47, 1).
3. Za prijelaz jednoga mjesnog bratstva pod pastoralnu skrb druge redovničke provincije, predviđen u čl. 47, 2 *Generalnih konstitucija*, potrebni su sljedeći koraci:
 - a) Prijelaz se ostvaruje na inicijativu vijeća zainteresiranoga mjesnog bratstva koje prethodno treba dobiti odobrenje kapitula bratstva i suglasnost višega poglavara koji je osnovao dotično bratstvo.
 - b) Područno vijeće mora potvrditi dogovor postignut u mjesnom bratstvu. Radi toga mjesno vijeće podastire područnom vijeću dokumente poglavara redovničke provincije koja je do tada vodila pastoralnu skrb nad bratstvom i dokumente poglavara provincije koja je spremna preuzeti bratstvo, kojima oni potvrđuju suglasnost s nakanom bratstva.
 - c) Nakon toga područno vijeće traži od provincijskoga ministra, pod čiju pastoralnu skrb bratstvo želi prijeći, da poduzme potrebne korake radi imenovanja duhovnoga asistenta.

Članak 50.

Pravo glasa asistenata na vijeću i na kapitulima

Asistenti su članovi vijeća i kapitula, aktivno sudjeluju u radu tih tijela i glasuju o odlukama i zaključcima što ih ta tijela donose, ali nemaju pravo glasa na izborima i o ekonomskim pitanjima (usp. GK 90, 2; *Statut za duhovnu i pastoralnu asistenciju u OFS-u*, 12, 3; 13, 3).

VIII. BRATSKI I PASTORALNI POHOD

Članak 51.

Bratski i pastoralni pohod ostvaruju se u duhu i po odredbama *Generalnih konstitucija* čl. 92. – 95. i *Statuta za duhovnu i pastoralnu asistenciju u OFS-u*.

Članak 52.

Pohoditelj će prije pohoda od mjerodavnog vijeća tražiti izvješće s informacijama o bratstvu i statističkim podacima. Neka bude otvoren prijedlozima bratstva s obzirom na sadržaj i raspored pohoda.

Članak 53.

Pohoditelj ne može donositi odluke o pitanjima koja zahtijevaju kolegijalnu odluku vijeća u ime kojega je izvršio pohod.

Članak 54.

Pohoditelj će u roku od mjesec dana sastaviti izvješće o pohodu s preporukama pohođenom bratstvu i poslati ga vijeću bratstva koje je pohodio i vijeću u ime kojega je obavio pohod. Bratski i pastoralni pohoditelji moraju jedan drugoga upoznati s izvješćem o obavljenom pohodu. Preporučuje se da se oba pohoda obave istodobno (usp. GK 93, 4).

Članak 55.

Nacionalno vijeće, područno vijeće kao i vijeće mjesnog bratstva, svako na svojoj razini, pobrinut će se da se provedu odluke i smjernice bratskoga i pastoralnog pohoditelja i vijeća više razine koje su donesene na temelju pohoda.

IX. OPĆE ODREDBE

Članak 56.

Odluke kolegijalnih tijela valjane su kad je nazočna većina njihovih članova.

Članak 57.

Odluke se donose većinom glasova nazočnih, ako nije određeno drugačije.

Članak 58.

1. Glasovanja koja se odnose na osobu moraju biti tajna. Kad se odlučuje o drugim pitanjima, može se glasovati podizanjem ruku ili tajno.
2. Zahtjev za tajno glasovanje o nekom pitanju može uputiti bilo koji član tijela prije početka glasovanja. U slučaju takva zahtjeva, pristupa se tajnom glasovanju.

Članak 59.

Za tumačenje odredbi ovoga Statuta nadležno je Nacionalno vijeće na svojoj i neposrednoj razini.

Članak 60.

**Donošenje i odobrenje Statuta Nacionalnog bratstva
i njegovih izmjena**

1. Za donošenje *Statuta Nacionalnog bratstva* i njegovih izmjena mjerodavan je Nacionalni kapitul.
2. Za ponovno glasovanje o već izglasanom članku *Statuta* potreban je zahtjev dvije trećine nazočnih članova Nacionalnog kapitula.
3. Ovaj Statut, kao i njegove izmjene i dopune, stupaju na snagu kad ih odobri Predsjedništvo Međunarodnoga vijeća OFS-a (ups. GK 6, 2), te ih potvrdi nacionalni ministar svojim potpisom uz datum i mjesto odobrenja izmjena i dopuna Statuta.